

Actualisatie verkennend natuuronderzoek locatie De Boeg te Dronten

Onderzoek naar het (potentieel) voorkomen van beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming



Datum: 22-03-2020

Auteur: A. Tuitert

Opdrachtgever: Van der Steeg Ontwikkelen en Bouwen

Rapportnummer: AT/2020/22.03

Versie: D1



1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor het perceel van het voormalig tuincentrum De Boeg in Dronten bestaan herontwikkelingsplannen. Op het terrein worden nieuwe woningen gebouwd. In 2017 heeft reeds een verkennend natuuronderzoek plaatsgevonden. Omdat de bebouwing en verharding op het terrein inmiddels is verwijderd, is het natuuronderzoek geactualiseerd. Voorliggend rapport bevat de uitkomsten van de actualisatie van het verkennend natuuronderzoek.



Figuur 1.1-1: Globale ligging plangebied (rode pijl)





Figuur 1.1-2: Indruk plangebied.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is om duidelijkheid te verkrijgen over de vraag of door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden ten aanzien van beschermde soorten. Indien sprake is van effecten op beschermde soorten, dan is voor de ingreep mogelijk een ontheffing vereist op grond van de Wet natuurbescherming.

2 Wettelijk kader

2.1 Wet natuurbescherming; Natura 2000

Het gebiedsbeschermingsdeel van de Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden) in Nederland. Projecten of andere handelingen en plannen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel – zonder vergunning – niet toegestaan. Ook het vaststellen van plannen zoals een bestemmingsplan of een inpassingsplan is niet toegestaan, indien het betreffende plan significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Naast directe effecten (bijv. ruimtebeslag), dient ook gekeken te worden naar indirecte effecten als gevolg van externe werking (bijv. door geluid, licht en stikstofdepositie).

Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten relevant:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig)
- Voortoets: significante effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

2.2 Wet natuurbescherming; Soortenbescherming

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de wet zijn lijsten opgenomen met beschermde soorten. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbe-
palingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;

- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit ontheffingsplicht artikel 3.10 uit de Wet natuurbescherming. Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld dient bij overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wn een ontheffing te worden aangevraagd. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor versterking geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

2.3 Beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het ruimtelijk beleid op rijks-, provinciaal, en gemeentelijk niveau vastgesteld, waarin onder andere de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)/Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is verankerd. De EHS werd officieel geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan en is daarna opgenomen in de Nota Ruimte, welke inmiddels vervangen is door de Structuurvisie infrastructuur en ruimte (SVIR). Kaderstellende regels ten aanzien van o.a. NNN/EHS zijn opgenomen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Bij geplande ingrepen die binnen het NNN/EHS vallen moet het belang van de natuurbescherming worden afgewogen tegen andere belangen, indien de voorgenomen ingreep negatief uitwerkt op de aanwezige natuurwaarden. De kern van de afweging vormt het 'nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen **niet** zijn toegestaan, **tenzij** er andere belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. In dat geval zijn compenserende maatregelen voorgeschreven.

Concrete beleidsregels ten aanzien van de NNN/EHS in Flevoland zijn opgenomen in de vigerende provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Flevoland.

3 Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Ketelmeer & Vossemeer op ca. 7 km afstand van het plangebied. Op ca. 9 km afstand van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand (> 15 km) van het plangebied.

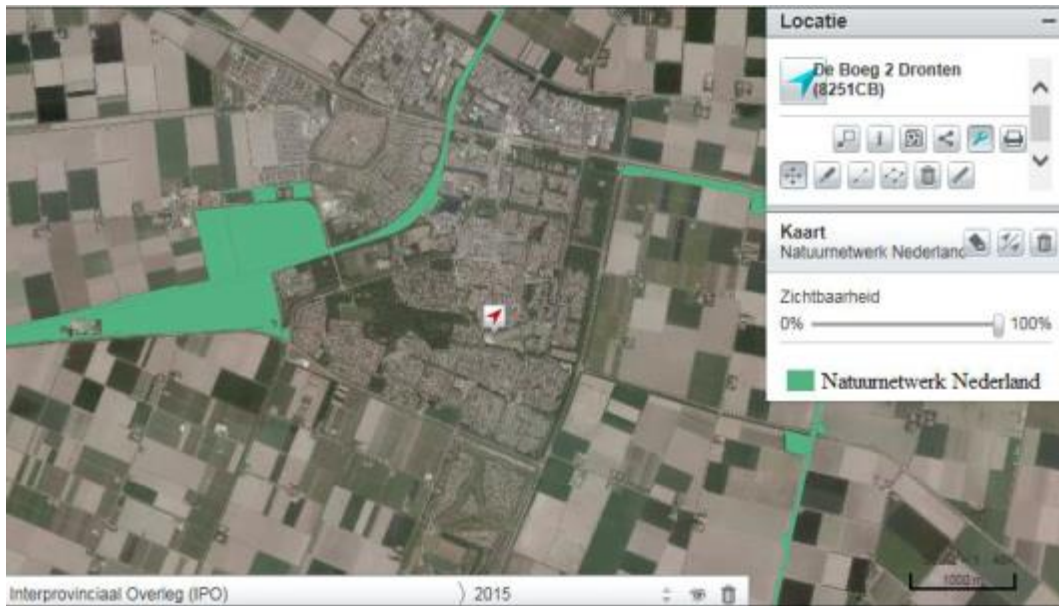


Figuur 3.1: Ligging Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied (rode pijl). Bron: Natura 2000 Viewer Synbiosys.alterra.nl.

Het plangebied ligt in het stedelijk gebied van Dronten en is niet zichtbaar vanuit omliggende Natura 2000-gebieden. Van optische verstoring van soorten in Natura 2000-gebieden is derhalve geen sprake. Gelet op de ligging van het plangebied in het stedelijk gebied van Dronten en de beperkte impact van de ingreep (reguliere sloop- en bouwwerkzaamheden), kan verstoring van soorten in Natura 2000-gebieden door licht en geluid of andere storingsfactoren worden uitgesloten. Effecten als gevolg van stikstofdepositie worden gelet op de grote afstand tot stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden niet verwacht. Door adviesbureau Stegehuis Infra is in maart 2020 een Aerius berekening gemaakt voor de betreffende ontwikkeling. Uit de stikstofberekening komt naar voren dat geen sprake is van een toename aan stikstofdepositie > 0,00 mol N/ha/jr op omliggende voor stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten. Verdere toetsing in de vorm van een passende beoordeling of het aanvragen van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is een bosgebied ten westen van Dronten op ca. 1.500 meter afstand van het plangebied. Aangezien het plangebied buiten de begrenzing van het NNN ligt en de provinciale ruimtelijke verordening van Flevoland geen bepalingen ten aanzien van externe werking kent, is nadere toetsing aan de bepalingen uit de vigerende provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Flevoland ten aanzien van NNN niet noodzakelijk.



Figuur 3.2: Ligging NNN ten opzichte van het plangebied (rode pijl). Bron: IPO Gebiedenatlas.

4. Soortenbescherming

4.1 Werkwijze

Op 20 maart 2020 heeft een verkennend veldbezoek in het plangebied plaatsgevonden. Op basis van een expertoordeel is aan de hand van biotoopeisen van beschermde soorten en habitatkenmerken in het plangebied beoordeeld welke beschermde soorten er in het plangebied kunnen voorkomen. Het veldonderzoek heeft een verkennend karakter en kan niet worden gezien als uitputtende soorteninventarisatie.

Om een indicatie te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten in en rond het plangebied is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Er zijn in de NDFF geen waarnemingen van de beschermde soorten bekend uit het plangebied. In de bredere omgeving komen verschillende beschermde soorten van stedelijk gebied zoals gewone dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw voor.

4.2 Flora

Er zijn geen verspreidingsgegevens van beschermde plantensoorten bekend uit het plangebied. Het plangebied is recent volledig ontdaan van bebouwing en verharding en bestaat momenteel uit zandig substraat. Aanwezigheid van beschermde plantensoorten in het plangebied kan derhalve op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar planten of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

4.3 Vogels

In het plangebied is geen bebouwing meer aanwezig en staan geen bomen meer. Aanwezigheid van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats kan op voorhand worden uitgesloten. Rondom het plangebied zijn wel bomen en struwelen aanwezig waarin vogels kunnen broeden. Er dient daarom bij de verdere werkzaamheden rekening gehouden te worden met mogelijk langs de randen van het plangebied broedende vogels.

Nader onderzoek naar vogels of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

4.4 Zoogdieren

In het plangebied is geen bebouwing meer aanwezig en staan geen bomen meer. Aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouw- of boombewonende vleermuizen of andere soorten zoogdieren zoals steenmarter en eekhoorn kan op voorhand worden uitgesloten. Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen of een essentiële vliegroutroute vanwege het ontbreken van begroeiing in het plangebied. Voor andere beschermde en niet-vrijgestelde soorten zoogdieren ontbreekt geschikt leefgebied binnen het plangebied. Er is geen begroeiing aanwezig dat kan dienen als dekking of als foerageergebied.

Nader onderzoek naar zoogdieren of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

4.5 Vissen, amfibieën en reptielen

In het plangebied is geen geschikte biotoop aanwezig voor beschermde soorten vissen, amfibieën en reptielen. Er is geen oppervlaktewater aanwezig wat kan dienen als leefgebied en/of voortplantingsplaats en geen begroeiing die geschikt is als overwinteringshabitat in de omgeving van geschikt voortplantingswater. Alleen voor de rugstreeppad is geschikt leefgebied aanwezig in de vorm van zandig substraat. Gelet op de ligging van het plangebied in het stedelijk gebied van Dronten en de afwezigheid van geschikt voortplantingswater in de vorm van plassen, wordt aanwezigheid van de rugstreeppad in het plangebied niet verwacht. Nader onderzoek naar vissen, amfibieën en reptielen of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

4.6 Ongewervelden

Tijdens het verkennend veldbezoek zijn geen beschermde soorten ongewervelden in het plangebied aangetroffen. Het plangebied is recent volledig ontdaan van bebouwing en begroeiing en bevat ook geen geschikte biotoop voor beschermde soorten libellen, dagvlinders of andere soorten ongewervelden. De aanwezigheid van beschermde soorten ongewervelden in het plangebied kan derhalve worden uitgesloten. Nader onderzoek naar ongewervelden of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

5. Conclusie

5.1 Wet natuurbescherming; Natura 2000

De voorgenomen ingreep leidt niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van Natura 2000. Nadere toetsing in de vorm van een passende beoordeling of het aanvragen van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde.

5.2 Wet natuurbescherming; soortenbescherming

In het plangebied zijn geen groeiplaatsen van beschermd plantensoorten of verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde beschermd diersoorten aanwezig. Het plangebied vormt eveneens geen essentieel leefgebied voor niet-vrijgestelde beschermd diersoorten of als vliegroute voor beschermd vleermuizen. Van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermd soorten is geen sprake. Wel dient rekening gehouden te worden met mogelijke aanwezigheid van broedvogels in de begroeiing langs de randen van het plangebied.

5.3 Natuurnetwerk Nederland

De voorgenomen ingreep leidt niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de vigerende provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Flevoland ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland. Verdere toetsing in de vorm van een "Nee, tenzij-toets" is niet aan de orde.